

# Boží pečeť a znamení šelmy I.

## Texty na tento týden

Zj 14,12; Ef 2,8–10; Mt 27,45–50; Zj 13,15–17; Zj 14,4; L 5,18–26

## Základní verš

*„A hle, jiný anděl vystupoval od východu slunce; v ruce držel pečetidlo živého Boha a mocným hlasem volal na ty čtyři anděly, jimž bylo dáno škodit zemi i moři: „Neškodte zemi, moři ani stromoví, dokud neoznačíme služebníky našeho Boha na jejich čelech!““ (Zj 7,2.3)*

Studujeme-li události konce dějin v souvislosti se znamením šelmy, jedním z rozhodujících bodů, se kterým se setkáme, je rozdíl mezi jednáním Boha a jednáním nepřítele.

Mluvili jsme již o tom, že hlavní témata velkého sporu mezi Kristem a satanem se týkají loajality, autority a uctívání. Proroctví charakterizující moc šelmy ve Zj 13, malého rohu v Da 7 a „syna zatracení“ ve 2Te 2 hovoří o mocnostech, které si uzurpují Boží autoritu, vyžadují oddanost a zavádějí falešný systém uctívání. Využívají přitom síly, nátlaku a někdy i systému úplatků a odměn – to vše s cílem vynutit si uctívání.

Naproti tomu stojí láska, která je velkou motivační silou Božího království. Namísto uctívání šelmy nachází Boží lid největší radost a největší potěšení v uctívání Boha. Věřící jsou oddáni Bohu, protože vědí, jak velká je jeho láska a co všechno byl ochoten podstoupit pro svůj lid. Jediné, co nám v turbulentním čase konce zabrání přijmout znamení šelmy, je tak hluboká láska k Ježíši, že nás nic nepřinutí se jej vzdát.

V této lekci se budeme věnovat právě otázce věrnosti.

## Osnova lekce

Tato lekce vychází z popisu věrných Božích dětí v době konce, o kterých třetí anděl mluví jako o těch, kteří vytrvale zachovávají Boží přikázání a Ježíšovu víru. Zaměříme se na to, co to vlastně znamená a proč to je v závěru dějin tak důležité.

- Zj 14,12: Věrní vytrvale zachovávají Boží přikázání a Ježíšovu víru (neděle)
  - Mt 27,45–50: Jak vypadala Ježíšova víra? (pondělí)
- Zj 13,15–17: Tlak na věrné v době konce (úterý)
- Zj 14,4: Věrní následují Beránka (středa)
- Zj 13,4.5: Nutnost volby, komu budeme sloužit (čtvrtek)

## Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

## NEOCHVĚJNÁ VYTRVALOST

*Zde se ukáže vytrvalost svatých, kteří zachovávají Boží přikázání a věrnost Ježíši. (Zj 14,12)*

### Osobní studium

Jak jsme pochopili ve Zj14,7, Bůh volá všechny lidi, aby uctívali Stvořitele. To je poselstvím prvního anděla. Ve Zjevení 14,8 Bůh varuje lidi před „Babylónem“, falešným náboženským systémem, jehož kořeny sahají až do starověkého Babylónu. To je poselstvím druhého anděla.

Ve Zjevení 14,9.10 třetí anděl varuje před uctíváním šelmy. Mohutným hlasem volá: „Kdo kleká před šelmou a před její sochou, kdo přijímá její cejch na čelo či na ruku, bude pít víno Božího rozhorlení, které Bůh nalévá neřaděné do číše svého hněvu...“

O jakých dvou vlastnostech Božího lidu v době konce se hovoří v úvodním textu (Zj 14,12)? Proč jsou obě důležité?

Řecké slovo pro „trpělivost“ je *hypomoné* a jeho doslovný překlad by mohl znít „neochvějná vytrvalost“. V době konce bude mít Bůh lidi, kteří mu budou projevovat oddanost navzdory zákazům a nelítostné-

mu pronásledování. Díky jeho milosti stojí zpříma a s nezlomnou vytrvalostí žijí život zaměřený na Boha, naplněný milostí a poslušností.

Uctívání Stvořitele (Zj 14,7) je v přímém protikladu k uctívání šelmy (Zj 14,9) a projevuje se v chování lidí, „kteří zachovávají Boží přikázání a Ježíšovu víru“ (Zj 14,12; ČSP). Tento poslední konflikt mezi věrností Kristu nebo šelmě je o uctívání. I proto bude centrem tohoto velkého sporu mezi dobrem a zlem otázka soboty jako symbolu uctívání jediného a pravého Boha.

Přečti si texty Ř 8,1–4; Ef 2,8–10 a Ko 1,29. Co nás tyto pasáže učí o výsledku života naplněného a vedeného vírou?

Když žijeme ve víře, dostáváme jeho milost a naše životy se mění. Oddaní následovníci Spasitele nebudou mít jen „víru v Ježíše“, ale budou mít i „Ježíšovu víru“. Ježíšovi následovníci budou mít víru podobnou té jeho. I proto zůstanou Bohu věrni až do smrti, jako to udělal Ježíš.

### Aplikace

*Nakolik jsi Bohu věrný v maličkostech? Jak naše věrnost v malých věcech v době relativního klidu může upevnit naši věrnost v době krize? (Viz L 16,10.)*

## VESMÍRNÝ ZÁPAS

<sup>45</sup>V poledne nastala tma po celé zemi až do tří hodin. <sup>46</sup>Kolem třetí hodiny zvolal Ježíš mocným hlasem: „Eli, Eli, lema sabachthani?“, to jest: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ <sup>47</sup>Když to uslyšeli, říkali někteří z těch, kdo tu stáli: „On volá Eliáše.“ <sup>48</sup>Jeden z nich hned odběhl, vzal houbu, naplnil ji octem, nabodl na tyč a dával mu pít. <sup>49</sup>Ostatní však říkali: „Nech ho, ať uvidíme, jestli přijde Eliáš a zachráni ho!“ <sup>50</sup>Ale Ježíš znovu vykřikl mocným hlasem a skončil. (Mt 27,45–50)

### Osobní studium

Co nás úvodní verše (Mt 27,45–50) učí o podstatě utrpení, které Ježíš zažil na kříži? Opravdu se stalo, že Bůh opustil Ježíše v té nejtěžší chvíli? Jak nám tato scéna pomáhá pochopit, co znamená mít „Ježíšovu víru“?

Ježíš visící na kříži, zahalený temnotou, nesoucí vinu, hanbu a odsouzení za hříchy světa a neschopný vnímat přítomnost svého milujícího Otce, sklízel výsledky vztahu, který měl s Otcem po celý svůj život. To znamená, že se Ježíš životem plně závislosti na Otcovi, dokonce i v dobrých časech, postupně připravoval na svou nejtěžší zkoušku na golgotském kříži. Spasitel svému Otcovi důvěřoval, i když ho všechny okolnosti vedly k tomu, aby pochyboval. Ježíš se nevzdal, i když se cítil Bohem úplně opuštěný.

„Kristus ve strašné tmě, zdánlivě Bohem opuštěný, vypil kalich lidské bídy až do dna. V hodinách hrůzy se spoléhal na všechny dosavadní důkazy Otcovy přízně. Znal Otcovu povahu, chápal jeho spravedlnost, milosrdenství i nekonečnou lásku. Vždy jej rád poslouchal a i nyní se mu s vírou odevzdal. Pokorně se svěřil Bohu a strach ze ztráty

Otcovy přízně pominul. Kristus zvítězil svou vírou.“ (DA 756; TV 486)

Ježíšova víra je tak hluboká, neomezená a odevzdaná, že s ní nemohou otřást ani démoni v celém vesmíru, ani všechny zkoušky na zemi. Je to víra, která důvěřuje, i když nevidí, věří, i když nechápe, pevně se drží, i když je jen málo, čeho se ještě dá držet. Taková „Ježíšova víra“ je sama o sobě darem, který dostáváme prostřednictvím víry. Taková víra nás přenesení přes další krize. „Ježíšova víra“ přebývá v našich srdcích a umožňuje nám uctívat Krista jako našeho jediného Pána. Pomůže nám také vytrvat, když se bude od každého vynucovat přijetí znamení šelmy, jak o tom mluví kniha Zjevení.

Taková víra se však neobjeví z ničeho nic. Boží lid se učí žít vírou nyní, den za dnem. V dobrých časech, kdy Boha můžeme téměř nahmatat, ale i ve špatných časech, kdy se Bůh zdá být nekonečně vzdálený a nepochopitelný. Nezáleží na tom. „Spravedlivý bude živ z víry“ (Ga 3,11; viz také Ab 2,4). Čas na přípravu je právě teď. Každá dnešní zkouška, pokud v ní vytrváme ve víře, může přinést v našem životě vzácné ovoce.

### Aplikace

Zamysli se nad dobou, kdy se ti zdálo, že se život kolem tebe hroutí, a jediné, co ti ještě zbylo, byla tvá víra. Jak jsi všechno přežil? Co ses naučil? Co z tvé zkušenosti může pomoci ostatním, kteří procházejí něčím podobným?

## SKLÍZÍME, CO JSME ZASELI

<sup>15</sup>Je jí dáno, aby do sochy té šelmy vdechla život, takže ta socha mluvila a vydala rozkaz, že zemřou všichni, kdo před ní nepokleknou. <sup>16</sup>A nutí všechny, malé i velké, bohaté i chudé, svobodné i otroky, aby měli na pravé ruce nebo na čele cejch, <sup>17</sup>aby nemohl kupovat ani prodávat, kdo není označen jménem té šelmy nebo číslicí jejího jména. (Zj 13,15–17)

### Osobní studium

Proroctví o znamení šelmy hovoří o náboženské nesnášenlivosti, ekonomickém bojkotu, pronásledování a nakonec o rozsudku smrti. Překvapivě je to i poselství povzbuzení. Dokonce i v nejhorších časech bude Bůh podporovat svůj lid, tedy ty, kteří „zachovávají Boží přikázání a věrnost Ježíši“ (Zj 14,12). A mezi tato přikázání patří samozřejmě i čtvrté – sobota jako sedmý den.

Proroctví o znamení šelmy ve Zjevení 13 nám říká o nespoutaném projevu zla a úplném vyvrcholení satanovy války proti Bohu. Jeho nejdůležitější strategií v tomto tažení jsou klam, podvod a konspirace. Zjevení 13 hovoří o době v budoucnosti, kdy bude ďábel působit prostřednictvím pozemské nábožensko-politické moci – šelmy – a uchýlí se k násilí.

Samozřejmě, náboženské pronásledování není nic nového. Bylo zde od doby, kdy Kain zabil Ábela, protože se mu nelíbil bratrův způsob uctívání Boha (viz Gn 4,1–8). Ježíš varoval, že podobné pronásledování postihne věřící nejen v prvním století našeho letopočtu, ale i v následujících obdobích: „... přichází hodina, že ten, kdo vás zabije, bude se

domnívat, že tím uctívá Boha“ (J 16,2; viz také Mt 10,22 a 1Pt 4,12).

Proroctví o znamení šelmy hovoří o posledním článku řetězu tohoto bezbožného snažení. Jako tomu bylo při pronásledování v minulosti, i v poslední době se bude šelma snažit přimět každého, aby se podřídil určitému systému víry a vyžadovanému systému uctívání.

Čemu bude čelit Boží lid v době závěrečné krize (Zj 13,15–17)?

Proroctví říká, že pronásledování začne ekonomickými sankcemi – nebude moci „kupovat ani prodávat, kdo není označen jménem té šelmy nebo číslicí jejího jména“. Když se to stane, velké množství lidí to vzdá. Každý, kdo se odmítne podřídít, bude nakonec čelit odsouzení k smrti.

Věrní křesťané jsou neustále vystaveni ďáblovým útokům. Postupně, zdánlivě nevinně a nenápadně, se je snaží ďábel krok za krokem přimět k různým kompromisům. Když se nakonec dostanou do závěrečné zkoušky, budou slabí a mnozí z nich v závěrečné zkoušce podlehnou a přijmou znamení šelmy. Jen Boží láska ke každému člověku nás může posílit a ochránit v těžkých dobách, které jsou před námi.

### Aplikace

Přečti si Ga 6,7–9. Jaký princip objasňuje tento text? Přestože kontext veršů nemluví o událostech konce, zásada, o které píše apoštol Pavel, je důležitá pro každého z nás i v souvislosti se znaméním šelmy a naší věrností v posledních dnech pozemských dějin.

## TI, KTEŘÍ NÁSLEDUJÍ BERÁNKA

<sup>1</sup>Tu jsem viděl, jak se z moře vynořila dravá šelma o deseti rozích a sedmi hlavách; na těch rozích deset královských korun a na hlavách jména urážející Boha. <sup>2</sup>Ta šelma, kterou jsem viděl, byla jako levhart, její nohy jako tlapy medvěda a její tlama jako tlama lví. A drak jí dal svou sílu i trůn i velikou moc. <sup>3</sup>Jedna z jejích hlav vypadala jako smrtelně raněná, ale ta rána se zahojila. A celá země v obdivu šla za tou šelmou. (Zj 13,1–3)

To jsou ti, kdo neporušili svou čistotu se ženami a zůstali panici. Ti následují Beránka, kamkoli jde. Ti jako první z lidstva byli vykroupeni Bohu a Beránkovi. (Zj 14,4)

### Osobní studium

Uvažuj o úvodních verších Zj 13,1.2. Odkud pochází šelma a kdo dává šelmě svou autoritu?

První šelma ze Zjevení 13 dostává svou sílu, trůn a velkou moc od draka. Texty Zj 12,9 a Zj 20,2 identifikují draka jako satana. Satan je mazaný nepřítel a působí prostřednictvím pozemských mocností. Verše Zj 12,3–5 říkají, že tento „drak“ – ďábel – se pokusil zničit „dítě“ hned, jak se narodilo. Toto „dítě“ bylo později „přeneseno k Bohu a jeho trůnu“. To se samozřejmě vztahuje na Krista. Satan chtěl zničit dítě, Krista, a jednal tehdy prostřednictvím Heroda a císařského Říma. Na konci Ježíšova života římský místodržitel Pilát odsoudil Krista k smrti, římský kat ho přibil na krutý kříž, římský voják ho probodl kopím a římsší vojáci hlídali jeho hrob. Podle Zj 13,2 dal satan, působící přes pohanský Řím, „svou

sílu i trůn i velikou moc“ vznikající moci označené jako šelma.

„Přestože drak v první řadě představuje satana, v odvozeném smyslu představuje Římskou říši... Moc, která následuje po Římské říši a která dostala od draka jeho sílu i jeho trůn i velikou moc, je jednoznačně papežský Řím.“ (7BC 817) Historik A. C. Flick vysvětluje, že „z troskek politického Říma povstalo velké impérium římské církve.“ (A. C. Flick, *The Rise of the Medieval Church*. 1900, s. 150, jak je citováno v 7BC 817)

Uvažuj o textech Zj 13,3 a Zj 14,4. Jaký kontrast vidíš v těchto verších?

Na rozdíl od „celé země“, která následuje šelmu, Bůh bude mít lid, který „následuje Beránka“. Jako vždy zde budou dvě strany. Jedna bude proti Ježíši a druhá pro Ježíše. Nebude žádná „zlatá střední cesta“, žádná neutrální pozice. Nepostavit se na Ježíšovu stranu znamená podřídít se druhé straně, ať už to člověk dělá vědomě, nebo ne.

### Aplikace

„Budou vás všichni nenávidět pro mé jméno; ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen“ (Mt 10,22). Jsi připraven vytrvat až do konce? Z čeho pramení tvá jistota?

## JEŽÍŠ: NÁŠ JEDINÝ PROSTŘEDNÍK

*„Klekali před drakem, protože dal té šelmě svou moc, a klekali také před šelmou a volali: „Kdo se může rovnat té dravé šelmě, kdo se odváží s ní bojovat?“<sup>5</sup> A bylo jí dáno, aby mluvila pyšně a rouhavě a měla moc po čtyřicet dva měsíce. (Zj 13,4.5)*

### Osobní studium

Uvažuj o úvodním textu (Zj 13,4.5). Jaké poznávací znaky moci, kterou představuje šelma, nacházíme v těchto verších?

Šelma ze Zjevení je odpadlická náboženská mocnost, která vychází z pohanského Říma a stává se celosvětovou mocí vyžadující uctívání. Podle Zj 13,5 je to moc, která se rouhá. V Novém zákoně se za rouhání považuje nárokování výsad, které náležejí jen Bohu.

Přečti si texty L 5,18–26 a J 10,33. O jakých dvou pohledech na rouhání se zmiňují tyto verše?

Náboženští vůdci obvinili Ježíše z rouhání. V Ježíšově případě byla obvinění nespravedlivá, protože mu právem patří všechny Boží pravomoci a výsady – včetně práva odpouštět hříchy. Ježíš byl totiž Bůh a učedníkům řekl: „Tak dlouho jsem s vámi, Filipe, a ty mě neznáš? Kdo vidí mne, vidí Otce. Jak tedy můžeš říkat: Ukaž nám Otce?“ (J 14,9).

Ve verši 1Tm 2,5 se dozvídáme, že mezi Bohem a člověkem je jeden Prostředník, člověk Ježíš Kristus. Naproti tomu římská církev

učí, že prostředníkem mezi Bohem a hříšným člověkem je kněz. Jelikož však samotný kněz je hříšný člověk, nemůže být naším prostředníkem, protože sám potřebuje prostředníka. Tvrzení jakéhokoli člověka, že je Bohem nebo že stojí na Božím místě, je považováno za rouhání. Uveďme alespoň dvě prohlášení z autoritativních zdrojů římské církve:

„Papež má tak velkou důstojnost a je tak vznešený, že není obyčejným člověkem... je jakoby Bohem na zemi.“ (Lucius Ferraris, „Papa“, článek 2, *Prompta Bibliotheca*. 1763, sv. 6, s. 25–29)

Papež Lev XIII se chlubil: „My [papeži] máme na této zemi místo Všemohoucího Boha.“ (*Velká encyklika papeže Lva XIII*. New York: Benziger, 1903, s. 193)

Tato tvrzení vyzní ještě závažněji, když pochopíme, že předpona „anti“ (například ve slově antikrist) neznamená jen „proti“, ale i „místo“. Antikrist je tedy nejen ten, kdo bojuje proti Kristu, ale také ten, kdo se staví na Kristovo místo, v tomto případě do pozice zprostředkovatele odpuštění a milosti. Ano, i toto je rouhání!

### Aplikace

*Uvažuj o nádherném daru milosti, který dostáváme od Boha zdarma a přijímáme ho jen na základě víry. Naše spasení tedy nezávisí na žádném člověku ani na žádné instituci. Čím tě toto poznání naplňuje?*

## PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Od chvíle, kdy v nebi začal velký spor, se satan snaží odstranit Boží zákon. Aby dosáhl tohoto cíle, vzbouřil se proti Stvořiteli, a poté, co byl vyhnán z nebe, pokračuje ve svém boji na zemi. Od začátku sleduje stále stejný záměr: Oklamat lidi a svést je k přestupování Božího zákona. Ve skutečnosti není podstatné, jakým způsobem tohoto cíle dosáhne – zda se mu podaří svést lidi k odmítnutí celého zákona, anebo zda zavrhnou jen jedno přikázání. [...] Ve snaze znehodnotit Boží přikázání převrací satan učení Bible. Tisíce lidí tak věří bludům, jakkoli tvrdí, že věří Písmu. Poslední velký zápas mezi pravdou a bludem je jen posledním bojem dlouhotrvajícího sporu o Boží zákon. Právě nyní vstupujeme do tohoto zápasu, do boje mezi lidskými nařízeními a Hospodinovými příkazy, mezi náboženstvím Bible a náboženstvím bájí a tradic.“ (GC 582; VDV 378)

V celém Zjevení je nerozlučně spojeno stvoření a uctívání. Podstata sporu mezi dobrem a zlem a otázky znamení šelmy se týkají toho, zda je Bůh hoden uctívání.

Jak jsme viděli, představa Krista jako Stvořitele je jádrem zachovávání soboty. Ježíš velmi vážně zdůrazňuje význam dne, kterého je on „Pánem“ (Mt 12,8; Mk 2,28; L 6,5). Sobota je věčnou připomínkou naší identity. Připomíná nám, kým jako lidé jsme, a týká se to každého. Sobota neustále posiluje myšlenku, že jsme stvořené bytosti a že náš Stvořitel je hoden naší věrnosti a uctívání. To je důvod, proč ďábel tak nenávidí sobotu. Sobota je jedinečné pouto, které nás spojuje s naším Stvořitelem, a proto bude hrát tak zásadní roli v závěrečné krizi na konci časů.

### Otázky k rozhovoru

1. *Jaké jsou základní principy nároku šelmy z moře na její autoritu? Jak se mohou podobné postoje stát součástí našeho uvažování, aniž bychom si to uvědomovali?*
2. *Jak odpovíte těm, kteří tvrdí, že myšlenka doslovného satana je primitivní pověra, kterou vzdělaní nebo alespoň inteligentní lidé nemohou brát vážně? Jaké argumenty byste mohli použít jako odpověď?*